

PSST... MATURA

PYTANIE JAWNE 3 · MATURA USTNA 2027–2028

BIBLIA

KONIEC ŚWIATA MA DRUGI AKT

Pytanie jawne 3: Wizja końca świata. Omów zagadnienie na podstawie znanych Ci fragmentów Apokalipsy św. Jana. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

TEŻA W JEDNYM ZDANIU

Koniec starego świata jest w niej dramatycznym sądem nad złem, ale również zapowiedzią odnowy.

GOTOWE ZDANIA NA EGZAMIN

NA POCZĄTEK

Apokalipsa św. Jana przedstawia koniec świata jako sąd nad złem, ale ostatnim słowem tej wizji jest nowe niebo i nowa ziemia, czyli nadzieja.

NA ZAKOŃCZENIE, PO KONTEKŚCIE

Jan widzi kosmiczną katastrofę, Miłosz — zwyczajny dzień; obaj pokazują, że koniec świata dotyczy przede wszystkim sumienia człowieka.

PLAN ODPOWIEDZI KROK PO KROKU

1. Postaw tezę: Czy wizja Jana kończy się całkowitą zagładą? Powiedz, co następuje po sądzie.
2. Wyjaśnij tytuł i sposób opowiadania: Co oznacza słowo „apokalipsa”? Dlaczego nie czytamy wszystkich obrazów jak dosłownego reportażu?
3. Odczytaj pieczęcie i jeźdźców: Kto otwiera pieczęcie? Co pokazują obrazy czerwonego, czarnego i trupio białego konia? Dlaczego warto zachować ostrożność przy białym jeźdźcu?
4. Zobacz skalę wizji: Co dzieje się przy szóstej pieczęci? Jaki efekt wywołują czarne słońce, krwawy księżyc i spadające gwiazdy?
5. Nie urywaj na katastrofie: Co oznacza Nowe Jeruzalem? Dlaczego jest równie ważne jak obrazy zniszczenia?
6. Dodaj kontekst: Porównaj Apokalipsę św. Jana z *Piosenką o końcu świata* Czesława Miłosza. Co łączy utwory, a jak różni się sposób pokazania końca?

Chcesz mieć to pytanie z głowy? W książce „Psst... matura” masz wszystkie 76 pytań: tezę, gotowe zdania, plan, pułapki i trening — a w tomie 2 wzorcowe wypowiedzi. Zajrzyj: niekazmuliczyc.pl/psst/

SPRAWDŹ SIĘ

Odpowiedz najpierw sam(a) — kierunek odpowiedzi zakryj kartką.

1. Postaw tezę — Czy wizja Jana kończy się całkowitą zagładą? Powiedz, co następuje po sądzie.

KIERUNEK ODPOWIEDZI Wizja obejmuje dramatyczny sąd i zniszczenie starego porządku, lecz prowadzi także do odnowy. Po pokonaniu zła pojawia się nowe niebo, nowa ziemia i Nowe Jeruzalem.

2. Wyjaśnij tytuł i sposób opowiadania — Co oznacza słowo „apokalipsa”? Dlaczego nie czytamy wszystkich obrazów jak dosłownego reportażu?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Apokalipsa oznacza objawienie, odświeżenie. Jan posługuje się wizją i symbolami, aby pokazać sens zmagania dobra ze złem oraz ostateczną perspektywę wiary.

3. Odczytaj pieczęcie i jeźdźców — Kto otwiera pieczęcie? Co pokazują obrazy czerwonego, czarnego i trupio bladego konia? Dlaczego warto zachować ostrożność przy białym jeźdźcu?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Pieczęcie otwiera Baranek. Czerwony koń wiąże się z odebraniem pokoju i przemocą, czarny z drogim zbożem i głodem, a jeździec na bladym koniu jest nazwany Śmiercią. Znaczenie białego jeźdźcy bywa różnie interpretowane, więc nie przedstawiaj jednej wersji jako bezspornej.

4. Zobacz skalę wizji — Co dzieje się przy szóstej pieczęci? Jaki efekt wywołują czarne słońce, krwawy księżyc i spadające gwiazdy?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Znaki na niebie nadają wydarzeniom kosmiczną skalę. Sugerują, że rozpada się porządek, który wydawał się trwały. Wzmacniają grozę zbliżającego się sądu.

5. Nie urywaj na katastrofie — Co oznacza Nowe Jeruzalem? Dlaczego jest równie ważne jak obrazy zniszczenia?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Nowe Jeruzalem symbolizuje świat odnowiony i bliskość Boga. W tej wizji ustępują śmierć, łzy i ból. Bez finału opowieść Jana wyglądałaby tylko na przepowiednię zagłady, a pomijałaby jej nadzieję.

6. Dodaj kontekst — Porównaj Apokalipsę św. Jana z *Piosenką o końcu świata* Czesława Miłosza. Co łączy utwory, a jak różni się sposób pokazania końca?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Oba teksty podejmują motyw końca świata. Jan przedstawia znaki, kosmiczną grozę i walkę dobra ze złem. U Miłosza dzień końca wypełniają zwyczajne czynności: rybak naprawia sieć, pszczółka krąży nad kwiatem. Porównanie pokazuje, że koniec nie musi wyglądać tak, jak oczekuje człowiek.